

John Mole

The Memory of Gardens

Amintirea grădinilor

Parallel Texts

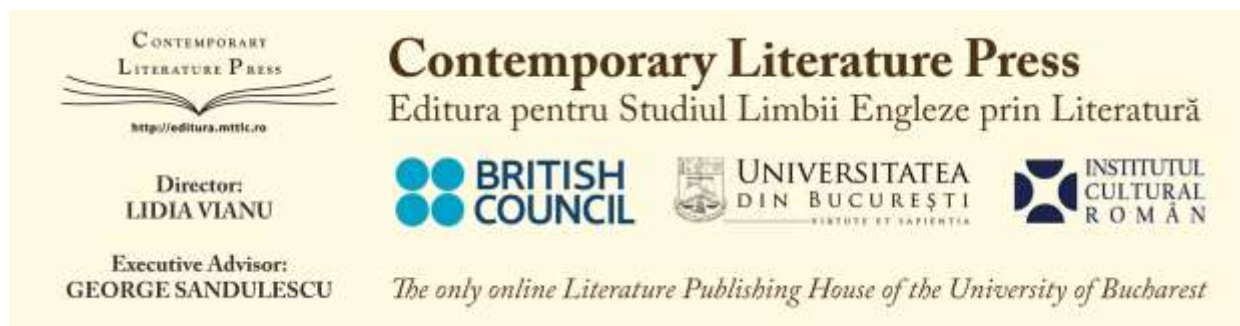
Romanian translation by Daniela Călinescu

<http://editura.mttl.ro>

București 2012

ISBN: 978-606-8366-12-8

© **John Mole**

© **Daniela Călinescu**: Romanian version, Interview, *John Mole's Poems of Light*

© **Mary Mole**: Illustration on the cover

© **VIC (Cristina Ioana Vianu)**: Photographs

Editing, proofreading: **Ligia-Doina Constantinescu**

Technical editing: **Lidia Vianu**

IT Expertise: Cristina Petrescu

Publicity: Ruxandra Câmpăanu

Logo: Manuela Stancu

These poems have appeared before in: *Counting the Chimes: New & Selected Poems, 1975-2003* (Peterloo, 2004); *The Other Day* (Peterloo, 2007); *The Point of Loss* (Enitharmon, 2011). Acknowledgements are due for their republication.

John Mole

The Memory of Gardens

Amintirea grădinilor

Parallel Texts

Romanian translation by Daniela Călinescu

Table of Contents

John Mole: *The Memory of Gardens – Amintirea grădinilor*, in English and in Romanian. p. 4

Love/Iubirea. p. 5
The Mountain/ Muntele. p. 6
Wings / Aripi. p. 7
To his love, sleeping/Iubirii sale, dormind. p. 8
Happiness/ Fericire. p. 10
The memory of gardens/ Amintirea grădinilor. 12
The settlement/Așezarea. p. 13
Serenade/Serenadă. p. 15
The loss/Pierdere. p. 16
The quilt/Cuvertura. p. 17
Con amore/ Con amore. p. 18
La jeunesse/La jeunesse. p. 20
This moment/Cândva. p. 22
Not too late/Nu-i prea târziu. p. 24
After rain/După ploaie. p. 25
Berries/Fructe de pădure. p. 27
Remission/Remisie. p. 28
A dream of bed-time/Vis. p. 29
Not snow/Nu zăpadă. p. 30

Daniela Călinescu: Interview with John Mole, in English and in Romanian. p. 31

Dana Călinescu: John Mole's Poems of Light. p. 56

John Mole

The Memory of Gardens

Amintirea grădinilor

Parallel Texts

Romanian translation by **Daniela Călinescu**

LOVE

This is a word intact. The century
Has smuggled it into our keeping.
We have built it a shelter
Amongst ashes, marked with a cross.

How it survived its passport
Baffles us. We ask no
Questions. We suffer its hurt look.
It deserves peace.

Gently between our joined hands
It pulses, becomes the light
Of our gaze across a landscape
At the cold dust endlessly rising.

IUBIREA

Acesta-i un cuvânt intact. Timpul
ni l-a aruncat întru păstrare.
Din cenușă l-am pus la adăpost,
i-am însemnat locul cu o cruce.

Cum de-a supraviețuit acestei treceri,
Mare minune! De întrebat,
Nu întrebăm. Îl suferim așa rănit cum e.
I-a venit vremea să se odihnească.

Plăpând, între-ale noastre mâini împreunate
Pulsează, devine lumina
Pe care privirea noastră o-aruncă peste priveliște,
Peste pleava rece ce se ridică la nesfârșit.

THE MOUNTAIN

Pure thought, a drift
Of exemplary silence
Covered his tracks.

He was lost there,
Held between the summit
And his shadow, waiting. . .

Then, as a plumed light
Brushed across his face
Without reflection –

Teach me, he said,
The origin of air
And the mountain opened its wings.

MUNTELE

Gând pur, o avalanșă
De tăcere exemplară
I-a acoperit pașii.

Acolo sus, pierdut,
Țintuit între pisc
și-a lui umbră, în așteptare...

Apoi, o lumină înaripată
Îi șterse chipul
Fără a se lămuri –

Învăță-mă, spuse el,
Despre originea aerului,
Iar muntele își deschise aripile.

WINGS

Whether or not they are of angels
Or just the makeshift would-be
Of human flight from humdrum
To grace, theirs is a sudden restlessness
On buoyant shoulders, an uplift
Aimed at joy and making it.
So for every earthbound thought
There's the counter-weight,
A grief that covers its face in shame
Then rises with the season
As if from sleep, unfolding wings
To journey through the brightness of the air.

ARIPI

C-or fi sau nu de îngeri
Sau doar paliative-nchipuite
Ale zborului omului din banal
Întru grație, al lor e un zbucium neașteptat
În umeri avântați, înălțare
Întru bucurie și facerea ei.
Iar pentru fiece gând mirean
O greutate li se-adăugă,
O suferință al cărei chip de rușine și l-a acoperit
Ca apoi să-i vină vremea a se ridica
Ca dintr-un somn, deschizând aripi
Întru călătorire în plină strălucire a văzduhului.

TO HIS LOVE, SLEEPING

(Jules Supervielle: La Dormeuse)

Because when faces close
They still converse
In questions and answers
Beneath their repose,
And because you are two
With the one face
Doubly wise
And just as true
When, sleeping, your eyes
So sweetly abscond
To a country beyond
Their lids as they fall
Or when they return
To the world we call
Ours with its clouds, trees,

IUBIRII SALE, DORMIND

(Jules Supervielle: La Dormeuse)

Pentru că atunci când chipurile închină
Încă mai au ceva a spune
Prin întrebări și răspunsuri
De dincolo de ale lor odihnă,
Și pentru că tu ești de fapt două
Cu acest chip
Două dimensiuni
La fel de autentice
Când, în somn, ochii tăi
Se sustrag domol
Către un tărâm de dincolo de
Ale lor pleoape lăsându-se
Sau când se întorc
În lumea căreia-i spunem
A noastră, cu ai ei nori, arbori,

Its palpable mysteries,
I shall never know
Enough of truth
To choose either or both –
The light of your eyes
On this life we are given
Or that secretive glow
Behind shut lids
Where you wait, hidden.

Ale ei mistere palpabile,
Niciodată nu voi ști
Destul din ce-i adevăr
Pentru a alege pe una sau pe amândouă
Lumina ochilor tăi
Din astă viață ce ne-a fost dată
Sau cea strălucire tainică
De dincolo de pleoape trase
Unde stai în așteptare, ascunsă.

HAPPINESS

Don't tell me again that it writes white
As if there were nothing else to say about it,

As if white were nothing to write home about
Or that home was never a fit subject.

Yesterday we pegged sheets on the line
And they were beautiful when we took them in,

A cool bright acreage of summer evening
As we sank our faces in their folding.

FERICIRE

Să nu-mi spui iar că fericirea lasă coala albă
Ca și cum despre ea nimic n-ar fi de scris,

Ca și cum n-ai putea scrie celor de-acasă despre ceva alb
Sau că cei de-acasă n-ar fi niciodată un subiect prea bun.

Ieri am întins cearșafuri la uscat
Și tare plăcute-au fost când le-am adus în casă,

O-ntindere luminoasă, răcoritoare de seară de vară
Fețele afundându-ni-le în ele -mpăturite.

It pleases me to remind you of this
However commonplace its whiteness,

And of the bedroom shutters' brilliant white
So intimately closed against the heat.

White is the promise of a subject matter
Where sleep or love will never have gone better.

Plăcut îmi este a-ți aduce aminte de-acestea,
Oricât de comună ar fi a lor albeață,

Și de albul brilliant al jaluzelelor din dormitor
Atât de intim trase peste zăpușeala de-afară,

Albul este promisiunea unui subiect bun
În care somn și iubire nicicând nu s-au potrivit mai bine.

THE MEMORY OF GARDENS

Glazed pots after a storm
And water's underhang
On black wrought-iron arm-rests
Threaded with convolvulus,
The window-frames
Reciprocally white, their
Lucent-beaded latticing
A jewelled absence, yours
And mine, two faces
Pressed against the years
Between us looking out
Then in to where we lay together
Listening to rain, unclouded
By the memory of gardens
We were born to leave.

AMINTIREA GRĂDINILOR

Ghivece smălțuite după furtună
Și picături de apă atârânând
De mânere negre de fier forjat
Încolăcite de rochița rândunicii,
Ramele ferestrelor
Reciproc albe, descriu
Pânză, numai broboane translucide,
O absență de giuvaeruri plină, a ta
Și a mea, două chipuri
Alăturate în lupta cu anii
Dintre noi, privind înafară
Apoi înăuntru înspre locul unde împreună stăm
Ascultând ploaia, înseninați
De amintirea grădinilor
În care ne-am născut pentru a le părăsi.

THE SETTLEMENT

Steam from an electric kettle
Shrouds its click, then
Two cerulean mugs across the lawn
This droughty summer
Come as a libation
Weighted, brimming, answering
The love that reaches
Out for them, still reaching
For the girl who held them
Balanced just the same
Though in a greener garden
Twenty years ago, held now
Against their soon becoming
Shards discovered in a dry bed

AȘEZAREA

Aburi dintr-un ceainic electric
Învăluie al lui declic, apoi,
Două cești, ca ceru-albastre, peste cuprins,
Această vară toridă,
Vin ca o sărbătoare,
Generoase, pline ochi, în răspuns
Iubirii ce-și întinde brațe
Să le ia, încă întinzând brațe
După acea tânără care le ținuse
În echilibru, exact la fel,
Deși într-o grădină mai verde,
Acum douăzeci de ani, ținute-acum
Peste-n curând oale și ulcele
Descoperite într-un pat vechi

Dusted over.

Shrouded too

But by blue dazzle, light years

From such thoughts as these,

Imperious, perching

On a terra-cotta chimney

Rising from gold thatch,

A gull there briefly

Lifts its Roman head.

Prăfuit.

Învăluit

Dar de-un farmec de-azur, ani lumină

Depărtare de gânduri ca acestea,

Arogant, cocoțat

Pe-un horn de teracotă,

Semețindu-se din stuful auriu,

Un pescăruș, scurt, iată,

Saltă al lui profil roman.

SERENADE

Let be the laughter in the hanging gardens
And the dial ablaze, the green man
Flourishing his sleeves and up to mischief,

Where the cat extends and rolls its silver fur
Across a sun-spot, where all points of light
Play leap-frog dazzle in a water-bowl

And everything is animation, interlace,
The best of being here, a setting-down
On lease from shade and shadow, out

Into the primal space, the freely-given
With the cost not counted, where the two of us
Lie down together, laughing, and let be.

SERENADĂ

Să râdem în voie în grădini suspendate
Cadranul scânteiază, şugubăţul cel verde
Îşi suflecă mâneci şi se pregăteşte de trăsni,

Acolo unde mătă se-ntinde şi-şi înfoaie blană argintie
Într-un petec de lumină, unde toate scânteiele din soare
Te orbesc săltând într-un vas cu apă

Şi totu-i animaţie, împletire,
Tot ce-i mai bun din a te-afla aici, un asfinţit
Fără de umbră şi penumbră, dincolo

Pe un tărâm primordial, cel dăruit,
Fără de preţ numit, unde-amândoi
Stăm întinşi unul lângă altul, râzând, în voia a toate cele.

THE LOSS

All winter something tightened its grip
Which was not exactly cold or loneliness
But an icicle cry, a bright ring of distress,
A muffled sounding with pain at the tip.

It was not exactly what they had decided
Either between them or by individual choice
Left undiscussed. It was not a distinct voice
But a last-chance line which would not go dead.

Often they woke together in the early hours
To shift to back-to-back then sleep again,
Never to give the accident its name
Because the night was over and the loss was theirs.

PIERDEREA

Toată iarna ceva și-a înăsprit strânsoarea
Care n-a fost chiar răceală ori singurătate
Ci un strigăt glacial, un cerc incandescent de neputință
Un zgomot înfundat ornat cu suferință.

N-a fost cum tocmai hotărâra
Ei între ei ori fiecare-n parte
Și nu mai discuta. Nu era o voce distinctă
Ci o replică ultima lor șansă ce nu vroia să piară.

Adesea se trezesc împreună-n zori de zi
Ca să se întoarcă spate-n spate și să mai doarmă iar,
Nicăcând spunând accidentului pe nume
Pentru că noaptea era pe ducă, iar pierderea a lor.

THE QUILT

It was not a crack in her glass
But a web so finely spun
The light was caught in it.

It was not a hole in his heart
But her needle and thread
Slipped easily through.

It was not the love they made
But a patchwork pattern
Little by little stitched up.

It was not what they gave each other
But the last thing taken
From an emptied room.

CUVERTURA

Nu era o crăpătură în paharul ei
Ci o pânză atât de meșteșugit țesută
De s-a prins lumina-n ea.

Nu era o gaură în inima lui
Ci ale ei ață și ac
Ce cu ușurință s-au împlântat.

Nu era dragostea ce-au cunoscut
Ci modelul făcut din petice
Bucată cu bucată însăilate.

Nu era ceva ce unul altuia și-au dăruit
Ci ultimul lucru luat
Dintr-o cameră golită.

CON AMORE

She practises the clarinet,
Her back turned to a spacious window.

No sound reaches the garden.
Music, on a stalk of silence,

Waves behind glass.
She turns her own pages.

Phrase by phrase
The theme is movement only

As the flowers all know
Inclined towards her.

Love must blossom on its stalk

CON AMORE

Exersează la clarinet,
Întoarsă, cu spatele la o fereastră largă.

Nici un sunet nu ajunge în grădină.
Muzica, pe o tulpină a tăcerii,

Unduiește dincolo de sticlă.
Își întoarce singură paginile.

Frază cu frază
Compoziția este doar mișcare

Așa cum o știu și florile toate
Înclinate spre ea.

Iubirea o fi-nflorind pe-a ei tulpină
Înainte ca ea s-o-audă,

Before she hears it,

And the pages turn

Like a white rose opening.

Iar paginile se-ntorc

Asemenea unei roze albe deschizându-se.

LA JEUNESSE

Straight from her door
Through rows of vines towards
The river, one white bucket
Swinging for Sunday, the air
Fleshed out with heat
So plump this risen morning
Purpling to ripeness
But not yet, but not quite
Yet among these sunflowers
Leaning their weary faces
Huge and vacant
After her, so stooped
So nodding, and the one
Note tolling distantly
Across the river *Mort*
La mort comme ça aussi la mort

LA JEUNESSE

Direct de la ușa ei
Printre rândurile de vie înspre
Râu, o găleată albă
Clătinând de duminică, aerul
Vizibil de dogoare,
Atât de bogată această dimineată ce s-a ivit,
Rumenită de copt,
Dar parcă încă nu, încă nu prea
Totuși printre aste flori ale soarelui
Coborând fețe istovite
Imense și pierdute
După ea, atât de aplecate
Tot încuviințând, iar cea
Notă răsunând în depărtare
Dincolo de râu *Mort*
La mort comme ça aussi la mort

From the little church's
Bell tower on a low hill
Rising from the vines
And ringing, swinging
Its one black upturned
Bucket emptying
All gathered sound this morning
Everywhere *La vie, la mort*
Although she has turned already
Walking to her door.

Din turla bisericuței
De pe-un deal domol
Ridicându-se din vie
Și sunând, clătinându-și
Găleata neagră răsturnată cu gura-n
Jos, golindu-și
Tot sunetul adunat această dimineață
Peste tot *La vie, la mort*
Deși ea s-a întors
Pășind către ușă.

THIS MOMENT

There was this moment
At a height in Perugia
With the stone wall
Balancing my bottled water
While I placed one hand
To rest, palm-down,
And felt a warmth so sudden
That I lay my arm along it
To the elbow in a fusion
Of well-being, gazing out
Across the roof-tiles'
Heated terra-cotta
To the mountain range

CÂNDVA

Se-ntâmplă cândva
În Perugia, undeva la-nălțime
Pe un zid de piatră
Ce-n echilibru ținea sticla mea de apă
Când mi-am așezat o mână,
Cu palma-n jos, să m-odihnesc,
Și-am simțit de-odată o căldură
De-am așezat tot brațul de-a lungul lui
Până la cot, pătruns
De-o stare de bine, privind în zare
Peste-acoperișurile din plăci
De-ncinsă teracotă
Până spre lanțul muntos

Which wrapped its arm
Around my vision,
As a campanile in the middle-
Distance sounded
With an incidental note
And everything was,
For this moment, whole.

Al cărui braț îmi îmbrățișă privirea,
În vreme ce-o clopotniță
La jumătatea distanței răsună,
Glas al contingentului,
și totul era,
în acel cândva, desăvârșit.

NOT TOO LATE

I tell myself I have never
Told myself this before
And the gate swings open
On rusted hinges. Look,
There's a party here
In a walled garden
With lanterns, flambeaux,
And the counterpoint
Of unfamiliar conversation.

My god, it's been going on
All the time
And just next door.
Now I want more of this
I tell myself,
Just more of it, and more.

NU-I PEA TÂRZIU

Îmi spun că niciodată
Nu mi-am mai spus una ca asta până acum
Iar poarta se deschide
Scârțâind din balamale. Uite,
E o petrecere pe-aici
Într-o grădină între ziduri
Cu felinare, torțe-aprinse,
În contrapunct cu
Stranii conversații.

Dumnezeule, aici au fost
Dintotdeauna
Și chiar alături.
Acum mai vreau,
Îmi spus,
Mai mult, mai mult.

AFTER RAIN

Walking around the block
to shrug off weariness
and notice perhaps
how a letterbox shines
or gutters drip,

how the fishbone skeleton
of an aerial swims
in a black cloud
and a doorstep cat

DUPĂ PLOAIE

Plimbându-mă prin cartier
să mai scap de-urât
și poate să observ
cum strălucesc cutiile poștale
sau streșinile picură,

cum scheletul ca de pește
al unei antene-noată
într-un nor negru
iar o mătă-n prag

has resumed its watch,

is to come back
into language, the promise
of finding words
for company
and what the sun can do.

și-a reluat pânda

e prilej a-mi regăsi
limbajul, e promisiunea
că voi afla cuvinte
să-mi țină companie
și de ce anume e soarele în stare.

BERRIES

Thrusting my stained hand
through a web of dew
at sunrise, keeping the promise
made last night
to bring them back for you,
I think of your fingers
on my lips last thing
before we fell asleep
and how I slipped from bed
like a thief this morning.

FRUCTE DE PĂDURE

Vârându-mi mâna pătată
printr-o pânză de rouă
la răsărit, păstrându-mi promisiunea
făcută seara trecută
să ți le-aduc,
mă gândesc la degetele tale
pe buzele mele aseară
înainte s-adormim
și cum m-am strecurat afară din pat
asemeni unui hoț, dis-de-dimineată.

REMISSION

To live in another's pain
so close, and celebrating
every second of relief,
is to hope that something
miraculous may happen,
that intimacy's thief
will not break through again.

Just to remember the thrill
of entering our first home
together, not on lease
but in full possession,
when you turned with that smile
which lit up your face
for a long, long while.

REMISIE

Să trăiești cu durerea altuia
atât de-aproape, sărbătorind
fiecare secundă de ușurare,
înseamnă să speri că ceva
miraculos s-ar putea-ntâmpla,
că hoțul de intimitate
n-are să scape iar.

Numai să ne-amintim încântarea
la intrarea în prima noastră casă
împreună, nu închiriată,
ci pe deplin luată,
când te-ai întors cu-acel zâmbet
ce-ți luminează chipul
pentru multă, multă vreme.

A DREAM OF BED-TIME

Often they'd stand beside the yarrow
In their yard, the clustering flat-topped
Bunch of it, the yearning yellow

Taller than them both, much taller
Than her son who'd clutch at a single stem
And bend it, face to face. He'd watch her

Watching him, that sidelong glance
At each of them, that dressing-gown
An ever brighter yellow, but not innocence

Or childlike candour, more a complicity
Which sometimes let the stem bend back and sometimes
Snapped the head off, asking Do you really love me?

VIS

Alături de flori de sorocică stăteau ades
În curtea lor, pălării turtite în mănunchi crescând,
Galben măcinat de dor

Mai 'nalt decât ei doi, mult mai înalt
Decât al ei fiu, ce apuca doar de un fir
Și-l îndoia, față în față. Și o privea

Cum îl privea, acea privire lungă pe furiș
Către fiecare din ei, acea rochie
Un galben și mai arzător, dar nu inocență

Sau candoare de copil, mai degrabă o complicitate
Care uneori lăsa firul să revină, iar alteori
Îi smulgea capul întrebând Chiar mă iubești?

NOT SNOW

Not snow, but the thought of it
As a white breast feather
Or the first few steps
Across a promised land.

The shadow of happiness
Printed on muslin,
A nightgown folded
And sheets hung out.

Not snow, but a winter garden
Blazoned with light,
Curtains drawn back
From the drift of sleep.

NU ZĂPADĂ

Nu zăpadă, doar gândul la ea
În chip de pană albă de pe pântec
Sau primii câțiva pași
Pe un țărâm făgăduit.

Umbra fericirii
Impregnată pe o muselină
O cămașă de noapte-mpăturită
și cearșafuri întinse-afară.

Nu zăpadă, doar o grădină iarna
Înobilată cu lumină,
Draperii trase-n lături
Din deriva somnului.

Daniela Călinescu

Interview with John Mole

Daniela Mihaela Calinescu (D.M.C.): Some of your words seem meant for the reader, to surprise or shock him/her; some other words seem put aside for you to heal or find delight in the written word; there are instances when you seem to grab with passion a sublime instance and make it immortal through words. Are there instances

Daniela Mihaela Călinescu (DMC): Parte din cuvintele domniei voastre par menite pentru cititor, să-l surprindă sau să-l șocheze; altele par să fie puse deoparte pentru tămăduire personală sau pentru însăși plăcerea de a scrie; sunt momente când lăsați impresia că înșfăcați cu pasiune o clipă de sublim și o immortalizați

when you write exclusively for you?

John Mole (J.M.): These are very interesting distinctions you make between the deliberate and the accidental. For me, writing poems is nearly always a journey of discovery. I like that statement of Theodore Roethke's in his villanelle 'The Waking': 'I learn by going where I have to go'; and I've always felt that I understand exactly what Picasso meant when he said 'I do not seek, I find'. As a predominantly lyric poet, I tend to trust the musical phrase to reveal its 'meaning' to me, and a poem grows from this trust until it finds its shape. Of course, there are occasions when I'm conscious of wanting to make a point or develop an argument thought out before I begin to write, but this is usually when I'm addressing a political theme or taking a satirical approach. There might then be an element of wanting to surprise or shock the reader. The poems in 'The Memory of Gardens', though, don't fall into this category. As to whether I ever write 'exclusively for myself', that's a difficult

prin cuvinte. Există momente când scrieți exclusiv pentru dumneavoastră?

John Mole (JM): Interesante sunt distincțiile pe care le faci între deliberat și accidental. Pentru mine, a scrie poezie este mai tot timpul o aventură a descoperirii. Îmi place afirmația lui Theodore Roethke din vilanela 'The Waking': 'Învăț hazardându-mă încotro am de mers'; iar eu am simțit dintotdeauna că înțeleg cu exactitate ceea ce avea în vedere Picasso când spunea, 'Eu nu caut, eu găsesc'. Fiind predominant un poet liric, înclin să am încredere că fraza muzicală își revelează 'înțelesul' față de mine, și un poem crește din această încredere până când ajunge să ia o formă. Desigur, sunt și situații în care sunt conștient că vreau să spun un anumit lucru sau să dezvolt un argument elaborat înainte să încep să scriu, dar acest lucru de obicei se întâmplă atunci când abordez un subiect de natură politică sau apelez la satiră. Prin urmare, se prea poate să vreau să surprind sau să șoc cititorul. Poemele din *Memoria Grădinilor*, însă, nu

question to answer. Certainly I am absorbed as I write, and in that sense I'm thinking entirely about the making of the poem and not how it is likely to be received, but if by the time it has been completed, it does not *include* the reader then, for me, it will probably have failed.

D.M.C.: *In the poem 'Continuum' you write:*

*[...] Poems
Are the living counterweight
To absence, gestures

As precious and unique
As those my loved ones
Have already made through me

In parting, finding words
For this, the moment
When almost at loss for them

They gaze at her beauty*

intră în această categorie. În ceea ce privește întrebarea dacă scriu vreodată 'exclusiv pentru mine însumi', este o întrebare grea. Cu siguranță sunt absorbit când scriu, și în acest sens mă gândesc exclusiv cum să scriu poemul și nu cum ar putea fi primit, însă dacă pînă în clipa când ajung să-l definitivez, nu îl include pe cititor, atunci, pentru mine, va fi fost probabil un eșec.

DMC: *În poemul 'Continuum' scrieți:*

*[...] Poems
Are the living counterweight
To absence, gestures

As precious and unique
As those my loved ones
Have already made through me

In parting, finding words
For this, the moment
When almost at loss for them

They gaze at her beauty*

*with my eyes and answer it
As I do, hoping we speak the truth.*

*Is writing poetry a craft that you embrace for the nobility of
it or do you see it as your innate talent to which you feel indebted?
Moreover, do you also write to honor your disciples?*

J.M.: I'm not at all sure about 'nobility' and 'disciples'. These are rather elevated terms. I do, however, regard poetry as a calling. Where the call came from initially I can't exactly say, although it almost certainly stems from an early love of rhymes, riddles, children's games, all of them rooted in rhythm and the play of language. I think it was Patrick Kavanagh who said that he dabbled in verse and it became his life. For me, there came a point at which when I considered what I was doing, it seemed inevitable, and that, rather wonderfully, I had no choice in the matter. This introduced responsibilities, above all to work at the craft, to learn my trade. As for 'feeling indebted', yes. If I have a gift, I'm giving

*with my eyes and answer it
As I do, hoping we speak the truth.*

*A scrie poezie este un meșteșug pe care-l cultivați pentru noblețea
sa, sau este un talent înăscut căruia vă simțiți dator să-l folosiți?
În plus, scrieți și pentru a vă onora discipolii?*

J.M.: Despre 'noblețe' și 'discipoli' nu sunt tocmai sigur. Aceștia sunt mai degrabă termeni pretențioși. Însă într-adevăr privesc poezia ca pe o chemare. De unde o fi pornit inițial această chemare n-aș ști să spun, deși mai mult ca sigur izvorăște dintr-o mai veche dragoste pentru rime, ghicitori, jocuri pentru copii, toate acestea ancorate în ritm și jocul de cuvinte. Cred că Patrick Kavanagh a fost cel ce spunea că a început prin a cocheta cu versul, pentru ca apoi acesta să devină viața lui. Pentru mine, a venit o clipă când, reflectând la ceea ce făceam, chemarea de a scrie părea inevitabilă, și de-a dreptul minunată; nu aveam scăpare. Acest lucru a atras și responsabilități, în primul rând să-mi cultiv meșteșugul, să

thanks for it every time a poem comes out right.

D.M.C: *You are using much of an allegro tempo when playing with words (riddles, poems for children, rhymed recipes) and you rather ponder on heavy subjects as if you allowed word to embrace the silence of a deep thought, to give time for the image to 'earn shape'. Is this something you plan ahead or is it rather intuitive?*

J.M.: I think I've already addressed this. In the poems that mean most to me I have, I hope, given time for the image to 'earn shape', as you put it. Patience is of the essence, though there are also those lucky occasions when a thought or perception comes immediately and lights up the whole poem; when, as Robert Graves says, '*lightning interpenetrates the dance.*' Because not everyone will know it, and because I know of no better description of poetic composition as I have

învăţ meserie. Cât despre ,a mă simţi dator', da. Dacă am un dar, îi mulţumesc ori de câte ori un poem iese aşa cum trebuie.

DMC: *Folosiţi mai degrabă un tempo allegro când vă jucaţi cu cuvintele (în ghicitori, în poeziile pentru copii, în reţetele culinare rimate) şi mai degrabă cumpăniţi asupra subiectelor grele ca şi cum i-aţi permite cuvântului să îmbrăţişeze tăcerea unui gând profund, astfel încât imaginea să aibă timp 'să ia formă'. Acest lucru vi-l planificaţi aprioric sau este un fapt intuitiv?*

JM: Cred că am atins deja acest subiect. În poemele cele mai importante pentru mine, am oferit, sper, răgaz imaginii ,să ia formă', după cum spui. Răbdarea este a esenţei, deşi există şi situaţii norocoase când un gând sau o percepţie îmi apare spontan şi luminează întreg poemul; când, cum spune Robert Graves, '*trăsnetul străfulgeră dansul*' - '*lightning interpenetrates the dance*'. Pentru că nu toată lumea s-ar putea s-o cunoască, şi pentru că nu am ştiinţă de o mai bună descriere a compoziţiei

experienced it, let me quote Graves's 'Dance of Words':

*To make them move, you should start from lightning
And not forecast the rhythm: rely on chance
Or so-called chance for its bright emergence
Once lightning interpenetrates the dance.*

*Grant them their own traditional steps and postures
But see they dance it out again and again
Until only lightning is left to puzzle over –
The choreography plain, and the theme plain.*

D.M.C.: Three lines are very, very dear to me 'Teach me, he said, /The origin of air/ And the mountain opened its wings.' ('The Mountain'). I have already told you that you remind me of our great poet and philosopher Lucian Blaga; I would see the mountain as a symbol for stability, strength, precious heritage, spirituality, monastic dwelling, wisdom, depth of thought and maybe many other values; what surprises me is your associating 'the origin of air' with it. Do you mean that we originate from and feed on the above mentioned, or maybe there is something else you meant?

poetice așa cum am experimentat-o eu, dă-mi voie să citez din poemul *Dance of Words* al lui Graves:

*To make them move, you should start from lightning
And not forecast the rhythm: rely on chance
Or so-called chance for its bright emergence
Once lightning interpenetrates the dance.*

*Grant them their own traditional steps and postures
But see they dance it out again and again
Until only lightning is left to puzzle over –
The choreography plain, and the theme plain.*

DMC: Trei versuri îmi sunt foarte foarte dragi: 'Teach me, he said, /The origin of air/ And the mountain opened its wings.' ('The Mountain'). V-am spus deja că-mi aduceți aminte de celebrul nostru poet și filosof (român), Lucian Blaga; așa vedea muntele drept simbol pentru stabilitate, tărie, moștenire de preț, spiritualitate, sălaș monastic, înțelepciune, profunzimea gândirii și poate multe alte valori; ceea ce mă surprinde este asocierea muntelui cu 'the origin of air'. Vreți să spuneți că suntem produsul celor mai sus enumerate și că ne hrănim cu acestea, ori poate ați vrut să spuneți

altceva?

J.M.: Because these lines are dear to you, and I'm so pleased that they are, I would rather not risk flattening them beneath analysis or explication. Let them remain a mystery to both of us. Besides, I get a little suspicious of symbols. Now I look back at them, yes, those lines are surprising, and I seem to remember that they surprised me at the time, so much so that I knew the poem had come out right!

D.M.C.: *A surprising perspective on music I found in 'Con Amore':*

*She practices the clarinet,
Her back turned to a spacious window.*

*No sound reaches the garden.
Music, on a stalk of silence,*

Waves behind glass.

J.M.: Pentru că aceste versuri îți sunt dragi, și sunt atât de încântat de acest lucru, parcă n-aș risca să le stric farmecul printr-o analiză sau o explicație. Să le lăsăm să rămână un mister pentru amândoi. În plus, sunt cam rezervat când vine vorba de simboluri. Acum că mă uit din nou peste ele, da, acele versuri sunt surprinzătoare, și pare-mi-se că și pe mine m-au surprins atunci, atât cât să-mi dau seama că poemul a ieșit așa cum trebuie!

D.M.C.: *În 'Con Amore', am găsit o perspectivă surprinzătoare asupra muzicii:*

*She practices the clarinet,
Her back turned to a spacious window.*

*No sound reaches the garden.
Music, on a stalk of silence,*

Waves behind glass.

She turns her own pages.

*Phrase by phrase
The theme is movement only*

*As the flowers all know
Inclined towards her.*

*Love must blossom on its stalk
Before she hears it*

*And the pages turn
Like a white rose opening.*

You clearly lock the sound behind a shut window and as a result the visual exacerbates. The scene earns tremendously, there's so much physical interpretation of music in the absence of music itself. (And now I am addressing the musician in you). You have mentioned that improvisation would be one thing that your poetry writing and music performing have in common. Now, when John Mole, the jazz clarinetist, improvises, does he use the visual? Is there a sequence of images going through your mind that you force into

She turns her own pages.

*Phrase by phrase
The theme is movement only*

*As the flowers all know
Inclined towards her.*

*Love must blossom on its stalk
Before she hear it*

*And the pages turn
Like a white rose opening.*

În mod evident, închideți sunetul dincolo de o fereastră (închisă), astfel că vizualul este exacerbat. Scena se îmbogățește extraordinar; găsim o atât de amplă interpretare a muzicii în absența muzicii înseși. (Iar acum mă adresez muzicianului din dumneavoastră). Ați menționat undeva că poezia pe care o scrieți și muzica pe care o interpretați ar avea drept element comun improvizația. Ei bine, când John Mole, clarinetistul de jazz, improvizează, folosește el vizualul? Există o succesiune de imagini în mintea dumneavoastră pe care le transformați sau poate le invitați

becoming, or maybe invite to becoming music?

J.M.: This question interests me a lot, and makes me look again closely at the poem. One thing I notice – and it may surprise you that I didn't notice it before (at least not consciously!) – is that '*the music . . . waves behind glass*'. At the time, I'm sure that this was a visual image, the 'stalk of silence' being the figure of the girl whose playing I could not hear, but the word 'waves' (also as I see now) suggests *sound waves*, so we have a synthesis of the visual and the auditory. The music, though 'absent' (as you note) is, at the same time, present in the image. Although the sound does not reach the garden, it nevertheless informs the poem, which in itself, I hope, becomes a musical performance. As to whether a sequence of images goes through my mind when I'm improvising, no, I don't think they do. When playing jazz, it's usually with other musicians in a kind of conversation, exchanging phrases, listening to how they pick up on mine and answering theirs. I do find it fascinating how visual artists

să devină muzică?

J.M.: Această întrebare mă interesează foarte mult, și mă face să mă uit din nou cu atenție la poezie. Ceea ce remarc -- și s-ar putea să te surprindă că nu am observat până acum (cel puțin nu în mod conștient!) – este acel vers '*the music ... waves behind glass*/' '*muzica ... valuri dincolo de sticlă*'. Atunci, sunt sigur că aceasta a fost o imagine vizuală, '*stalk of silence*/' '*tulpină a tăcerii*' fiind silueta fetei a cărei interpretare la clarinet nu o auzeam, dar cuvântul 'waves'/'valuri' sugerează 'unde sonore'; prin urmare avem o sinteză între vizual și auditiv. Muzica, deși 'absentă' (după cum observi tu) este în același timp 'prezentă' în imagine. Deși sunetul nu ajunge până în grădină, el totuși însuflă poemul, care devine el însuși, sper, o interpretare muzicală. Când despre faptul că o succesiune de imagini mi-ar trece prin minte când improvizez la clarinet, nu, nu cred că se întâmplă așa. Când interpretez muzică de jazz, o fac de obicei împreună cu alți muzicieni sub forma unui fel de conversație, dialogând prin

respond to music. Jackson Pollock, I believe, painted while listening to jazz, and this can be seen, rhythmically, in his canvases. In Walt Disney's *Fantasia*, there's a sequence where the screen is filled with moving patterns, while an orchestral version of Bach's *Tocatta* and *Fugue* plays on the soundtrack. But when I'm writing, although I often find myself visualising a scene, a location, a kind of 'sacred place' – what the painter Paul Nash called a '*charged landscape*' – which somehow energises my thinking/feeling, I'm not aware of any narrative sequence.

D.M.C.: *You have already written to me about your search for the spiritual/mystic in the immanent. Do you think that words have the power to mystify the demystified or do they rather have the power to bring to surface the mystic of the hidden mystified? How do you see*

fraze muzicale, ascultând cum ei răspund la ale mele și răspunzându-le și eu. Chiar îmi pare fascinant cum artiști vizuali reacționează față de muzică. Jackson Pollock, cred, picta în timp ce asculta muzică de jazz, iar acest lucru se poate vedea, din punctul de vedere al ritmicității, în pânzele sale. În *Fantasia*, producție Walt Disney, există un fragment în care ecranul este umplut cu modele în mișcare, în timp ce coloana sonoră interpretează o versiune orchestrală la *Toccata* și la *Fuga* lui Bach. Eu, când scriu, deși mă găsesc adesea vizualizând o scenă, o locație, vreun fel de 'loc sacru' – ceea ce pictorul Paul Nash numea 'un peisaj cu încărcătură emoțională' ('*a charged landscape*') – care într-un fel îmi energizează gândirea/simțirea, nu sunt însă conștient de vreo succesiune narativă.

D.M.C.: *Mi-ați scris deja că vă preocupă căutarea spiritualului/misticului în imanent. Credeți că au cuvintele puterea de a mistifica demistificatul sau au mai degrabă puterea de a aduce la suprafață misticul din mistificatul ascuns? Cum vă vedeți*

your words--as knowledge seekers or knowledge carriers - ?

J.M.: Much of what I write is domestic in its subject matter, and this sometimes lays me open to the charge of being unadventurous and limited. But I like to take the familiar and, as it were, de-familiarise it. Which may be why I am particularly fond of riddles. Often when I'm giving talks about poetry to children, I begin with this riddle by my friend Kit Wright:

*I go through the wood in silence
And come out onto the snow
Where I leave my prints
Though I have no footsteps,
Where I speak your heart
Though I cannot breathe.*

propriile cuvinte – asemeni unor căutători de cunoaștere sau de purtători de cunoaștere ?

J.M.: Mare parte din ceea ce scriu eu vizează domesticul ca tematică, motiv pentru care uneori sunt expus acuzei de a fi prea prudent și limitat. Însă îmi place să iau familiarul și, de fapt, să-l de-familiarizez. Motiv pentru care și sunt un mare amator de ghicitori. Adesea, când le vorbesc copiilor despre poezie, încep cu această ghicitoare a prietenului meu, Kit Wright:

*I go through the wood in silence
And come out onto the snow
Where I leave my prints
Though I have no footsteps,
Where I speak your heart
Though I cannot breathe.*

*Pădurea în liniște îl traversez
și ies pe zăpadă
unde las urme
deși nu am urme de pași,*

*unde dau glas inimii tale
deși să respir nu pot. (trad. n.)*

Almost always the answers I get are beautifully imaginative – the wind, a ghost, a spirit –; so there's a collective gasp of amazement and recognition when I explain that it is, in fact, the lead in a pencil! We then talk about this, and how nothing is too small, too ordinary to make a poem. As Edward Thomas once wrote in a review, *'anything, however small, may make a poem; nothing, however great, is certain to.'* I absolutely agree with this, and I hope, in a roundabout way, it answers your question.

D.M.C.: *What's an 'empty frame' to John Mole-the-adult and what's an empty frame to the child in you? I found fascinating your 'The Boy and the Sky'. Is there a story behind this poem?*

Aproape de fiecare dată răspunsurile pe care le primesc sunt în mod minunat pline de imaginație - vântul, o fantomă, un spirit - ; urmate de expresia unei uimiri și a unei confirmări colective când le explic că, de fapt, este vorba despre mina unui creion ! Apoi vorbim despre asta, despre cum nimic nu este prea mărunț, prea comun ca să ajungă poezie. Întocmai cum Edward Thomas scria undeva într-o recenzie, *'orice, oricât de insignifiant, poate deveni poezie; nimic, oricât de măreț, nu e sigur că poate.'* Sunt perfect de acord cu acest lucru, și sper că, așa pe de parte, îți răspund la întrebare.

D.M.C.: *Ce reprezintă o 'ramă goală' pentru John Mole-adultul și ce reprezintă o 'ramă goală' pentru copilul interior? Găsesc că e fascinantă poezia 'The Boy and the Sky'/' Băiatul și cerul'. Există vreo poveste în spatele acestui poem?*

J.M.: Yes, there is a story. My grandparents did indeed have a rather dark house in which, half-way up the stairs, there was a window in the roof, rather like a ship's porthole. During the day it let the light in, sometimes brilliantly, sometimes clouding over, but, at night, it became a black disc, which played on my imagination, much as it does on the boy's in that poem. It's all about the way in which childhood fears can fill that 'empty frame' you mention. The reference to 'The Man on the Stairs' is to that well-known rhyme by Hughes Mearns, which goes:

*Yesterday upon the stair
I met a man who wasn't there.
He wasn't there again today.
I wish, I wish he'd go away.*

Incidentally, the poem is a sestina, a form which seemed appropriate to the obsessive nature of the subject matter, hammering away at 'nothing' as one of the six repeated

J.M.: Da, există o poveste. Bunicii mei într-adevăr aveau o casă cam întunecată în care, undeva pe la mijlocul scărilor, se afla o fereastră în acoperiș, cam cât un hublou de vapor. În timpul zilei permitea luminii să intre în casă, uneori strălucitor, alteori mai puțin, din cauza norilor, dar noaptea, devenea un disc negru, care-mi stimula imaginația, cam așa cum o face imaginația băiatului din poezie. Totul se referă la modul în care temerile unui copil pot umple acea 'ramă goală' despre care vorbești. Trimiterea la 'The Man on the Stairs'/'Omul de pe scări' este anume la celebra rimă de Hughes Mearns, care sună astfel:

*Yesterday upon the stair
I met a man who wasn't there.
He wasn't there again today.
Oh, how I wish he'd go away.*

Incidental, poemul este o sestină, o formă care mi s-a părut potrivită pentru natura obsesivă a subiectului abordat, care reiterează obsedant leitmotiful "nothing", printr-unul

words.

D.M.C.: For whom do you write? You don't teach your own poems (modesty is honorable), so you don't get first-hand feedback from the young generations interested in poetry (or maybe you do?). Yet you seek to surprise and shock your readers. How do you see your readers?

J.M.: I never taught my own poems when I was a teacher, not out of modesty, but because I didn't (and still don't) want to impose upon a reader's response. I am always very pleased to answer questions about them - as I'm doing here - since this often leads me to make fresh discoveries. Like the one your question about 'Con Amore' did. When giving readings of my work, I always try to involve listeners in the process by which the poems came about, and to encourage them not to hold back out of politeness if they have doubts or reservations. Candid feedback, however expressed, is always instructive.

din cele șase cuvinte care se repetă.

D.M.C.: Pentru cine scrieți? Nu vă folosiți de propriile poezii când predați (modestia este onorabilă), prin urmare nu obțineți imediat un feedback de la tinerele generații interesate de poezie (sau poate că da?). Și totuși căutați să surprindeți sau să șocați cititorii. Cum vă vedeți cititorii?

J.M.: Nu am predat niciodată propriile-mi poezii pe vremea când am fost profesor, nu din modestie, ci pentru că n-am vrut (și nici acum nu vreau) să forțez un răspuns din partea cititorului. Îmi face întotdeauna o mare plăcere să răspund la întrebări despre ele — cum fac acum—pentru că asta mă determină adesea să descopăr lucruri noi; asemeni aceleia legată de întrebarea ta despre 'Con Amore'. Când citesc în public poezii de-ale mele, întotdeauna încerc să-mi implic ascultătorii în procesul prin care s-au creat poeziile, și-i încurajez să nu se abțină din politețe să vorbească, dacă au dubii sau rezerve. O părere onestă, indiferent cum este

exprimată, este întotdeauna instructivă.

D.M.C.: I could notice a passion for light in your poems, an 'aesthetics of light' I would call it, especially in the poems in 'The Memory of Gardens' volume. At times, the light you bring into the poem is cold and serene (in the wings in 'The Mountain' or 'Wings'), or warm and intimate (the white of the sheets in 'Happiness'), or the light of a gaze seems demiurgic (in 'Love'). I can see light in the 'bright ring of distress' (in 'The Loss'), in 'the dial ablaze' (in 'Serenade'), in the white rose (in 'Con Amore'), in the white bucket (in 'La Jeunesse'), in the 'white breast feather' or the 'winter garden/Blazoned with light' (in 'Not Snow'), in the 'gaze of the moonlight' (in 'The Trick'), to unexpectedly read some other time that that 'Light is orange' (in 'First Fruit'). What would darkness be to you, apart from the infinite secret holder (in the riddle of 'The Telescope')?

J.M.: I think you have been wonderfully attentive, and I do like that phrase 'an aesthetics of light'. Darkness and light, I

D.M.C.: Am observat o pasiune pentru lumină în poeziile domniei voastre, o 'estetică a luminii' aş numi-o eu, mai ales în poemele din volumul Memoria Grădinilor. Uneori, lumina pe care o aduceţi în poezie este rece şi senină (în aripile din Muntele sau Aripă), ori caldă şi intimă (albul aşternuturilor din Fericire), alteori, lumina unei priviri pare demiurgică (în Iubire). Văd lumină în 'un cerc incandescent de neputinţă' (din Pierdere), în 'cadranul scânteiază' (din Serenadă), în 'roza albă' (din Con Amore), în găleata albă (din La Jeunesse), în 'pană albă de pe pântec' sau în 'o grădină iarnă/Înnobilată de lumină' (din Nu Zăpadă), în 'privirea lunii'/'the gaze of moonlight' (din Trucul), ca alteori, în mod surprinzător, să citesc că 'Lumina este portocalie' (din Primul Fruct). Ce anume ar fi întunericul pentru domnia voastră, înafară de un păstrător de infinite secrete (în ghicitoarea despre telescop)?

J.M.: Cred că ai fost minunat de atentă şi chiar îmi place formularea 'o estetică a luminii'. Întunericul şi lumina,

suppose, are complementary. Out of the one comes the other, and towards the other we all travel. I can't improve on your other phrase 'the infinite secret holder'. As a famous scientist once said, the universe is not only more mysterious than we suppose but more mysterious than we *can* suppose. I go along with that.

D.M.C.: How important is to you the translation of your poems into another language?

J.M.: I am very interested in the difference (or overlap) between translation and transliteration. Up to a point, I agree with Robert Frost that poetry is what gets lost in translation, and it is impossible for even the best translator to catch every nuance, but how else are we to be introduced to the work of a poet who does not write in our language? I'm particularly fascinated by what goes on when a poet and his/her translator work together (as up to a point you and I have been

presupun, sunt complementare. Din una iese cealaltă, iar către cealaltă călătorim cu toții. Nu știu cum aş putea spune mai bine decât cum spui tu 'păstrător de infinite secrete' - 'the infinite secret holder' - . Aşa cum spunea cândva un faimos om de știință, universul nu este doar mai misterios decât presupunem, ci mai misterios decât *putem* noi presupune. De aceeași părere sunt și eu.

D.M.C.: Cât de important este pentru domnia voastră să vă vedeți poeziile traduse în altă limbă?

J.M.: Mă interesează foarte mult diferența dintre (sau felul în care se suprapun) traducerea și transliterarea. Până la un punct, sunt de acord cu Robert Frost că poezia este ceea ce se pierde prin traducere, și că este imposibil până și pentru cel mai bun traducător să prindă fiecare nuanță, dar cum altfel am putea lua cunoștință de creația unui poet care nu scrie în limba noastră? Sunt în mod deosebit fascinat de ceea ce se întâmplă când un poet și traducătorul lui/ei lucrează

doing), or when a poet works from a 'literal' prose translation of another poet's work in a language he does not speak himself, as was the case with Michael Hamburger's translations of Marin Sorescu. I'm not quite so sure about the approach that Robert Lowell takes in his 'Imitations', making, as it were, Robert Lowell poems out of very loose translations of Baudelaire, Montale, Pasternak etc.

D.M.C.: You worked as a teacher and you could learn about the children's availability towards poetry. What exactly motivated you to write so much poetry for children?

J.M.: Very simple. In my case, I remember, acutely, the child I was – the primal experiences of childhood, the first time a particular emotion was felt, joy, fear, guilt, betrayal, wonder. Also my delight in the discovery of the potential of language, particularly wordplay. When the great illustrator and children's writer, Maurice Sendak, was asked how he

împreună (cum am procedat noi doi până într-un punct), sau când un poet lucrează pornind de la traducerea în proză 'literală' a creației unui alt poet într-o limbă pe care el însuși n-o vorbește, cum a fost cazul traducerilor din Marin Sorescu de către Michael Hamburger. Nu mă prea încântă metoda pe care Robert Lowell o folosește în ale sale *Imitații*, scoțând, de fapt, poezii Robert Lowell din traduceri libere de texte din Baudelaire, Montale, Pasternak etc.

D.M.C.: Ați lucrat ca profesor și ați putut observa deschiderea copiilor spre poezie. Ce anume v-a motivat să scrieți atât de multe poezii pentru copii?

J.M.: Foarte simplu. În cazul meu, pentru că îmi aduc aminte cât se poate de clar ce fel de copil am fost – primele experiențe din copilărie, prima dată când am trăit un anumit sentiment: bucurie, teamă, vină, trădare, uimire -. Apoi încântarea de a descoperi potențialul limbii, în special al jocului de cuvinte. Când marele ilustrator și scriitor pentru

understood a child's mind so intimately, he replied simply 'I was that child'; I can't improve on that answer.

D.M.C.: *What would you trade your craft for? Maybe to find out the origin of air? Or do you rather learn about the origin of air writing poetry?*

J.M.: Henri Matisse's answer to the question 'Do you believe in God?' was 'Yes, when I'm working'. I can't imagine trading my craft for some external revelation. That sounds too much like a Faustian pact! It might turn out to be a terrible disappointment.

D.M.C.: *There is one perspective that you have on the child in you that absolutely surprised me. You say in your article 'Where the Poems Come From': 'The child is father of the man and the man remains for ever in the presence of that child. The two of them have grown into a poet together.' When I think of the role of a father, the*

copii, Maurice Sendak, a fost întrebat cum de înțelege atât de bine mintea unui copil, a răspuns simplu 'Eu eram acel copil'. Mai bine n-aș putea-o spune.

D.M.C.: *Pe ce ați da la schimb meșteșugul domniei voastre? Poate pentru a afla originea aerului? Sau poate aflați despre 'originea aerului' scriind poezie?*

J.M.: Răspunsul lui Henri Matisse la întrebarea 'Crezi în Dumnezeu?' a fost 'Da, atunci când lucrez.' Nu mă pot imagina dându-mi meșteșugul la schimb pe vreo revelație externă. Asta sună mult prea mult a pact faustian ! S-ar putea dovedi o teribilă dezamăgire.

D.M.C.: *Aveți o perspectivă asupra copilului din dumneavoastră care absolut m-a surprins. Spuneți în articolul intitulat 'De unde vin poeziile': 'Copilul este tată pentru bărbat, iar bărbatul rămâne pentru totdeauna în prezența aceluși copil. Amândoi au crescut împreună ca să dea naștere poetului.' Când mă gândesc la rolul*

following come to my mind: protector, provider, teacher of how and why, preserver of knowledge, etc. From what I read in your poems, the child appears to me as an enhancer; the adult/the teacher in you knows that a child has huge potential in 'seeing things' (and here 'seeing' means genuinely experiencing life at a sensorial level). The child offers you first hand sensorial perception; the adult in you coats/endows these perceptions with meaning; the craftsman in you turns the whole of it into poetry. This is how I see the child-man/adult-poet rapport in your poems. The child in you is more of a facilitator that feeds your poems with ingenuity, authenticity, but most important, with universal instances familiar to any reader that allows his/her self to keep the child inside very much alive. How much do you agree with this?

J.M.: I'll try to engage with your insights – which I find very impressive and encouraging – by making a few passing observations and, where possible, giving direct answers. First, by completing the quotation from Wordsworth's poem 'My

unui tată, îmi vin în minte următoarele: protector, întreținător, îndrumător, păstrător al unui tip de cunoaștere, etc. Din ceea ce aflu din poeziile domniei voastre, copilul îmi apare asemeni unui potențator; adultul/profesorul din dumneavoastră știe că un copil are potențial enorm de 'a vedea lucruri' (și prin 'a vedea' înțeleg a percepe viața în mod autentic, la nivel senzorial). Copilul vă oferă percepții senzoriale în mod nemijlocit; adultul din dumneavoastră le conferă înțeles; poetul-meșteșugar le transpune pe toate în poezie. Astfel înțeleg eu raportul copil-bărbat/adult-poet din poeziile domniei voastre. Copilul interior este mai mult un facilitator care hrănește poeziile cu ingenuitate, autenticitate, dar cel mai important cu momente universal familiare oricărui dintre acei cititori care permit sufletului lor să păstreze copilul interior cât mai viu posibil. În ce măsură sunteți de acord cu aceste aspecte?

J.M.: Voi încerca să comentez observațiile tale – pe care le găsesc cât se poate de impresionante și încurajatoare – făcând câteva observații tangențiale și, acolo unde îmi va fi cu putință, dînd răspunsuri directe. Mai întâi, să completez

Heart Leaps Up’, to which I was alluding in my article:

*The child is father to the man;
And I could wish my days to be
Bound each to each by natural piety.*

It’s the phrase ‘*bound each to each*’ that is important to me, emphasizing the continuity of a life, and the way in which it becomes an accumulation of experience and the emergence of an understanding. To use your own terms, the inner child is indeed a ‘facilitator’ and ‘enhancer’, a living presence in the adult I have become. Another passage, again from Wordsworth (the ‘childhood’ section of *The Prelude*), begins ‘*Fair seedtime had my soul, and I grew up/ Fostered alike by beauty and by fear*’. It’s those primal encounters that nourish one’s growth as a poet, I believe; felt intensely but not yet understood. When they are recollected by the adult, they are literally *recollected* from the memory bank and *remembered* (that is, put together as a body and informing the poem’s

citatul din poemul lui Wordsworth, ‘*My Heart Leaps up*’, la care făceam trimitere în articolul meu:

*The child is father to the man;
And I could wish my days to be
Bound each to each by natural piety.*

Versul ‘*Legați unul de altul prin firească pietate*’ (‘*Bound each to each by natural piety*’) este important pentru mine, accentuând continuitatea vieții, felul în care ea devine o acumulare de experiență, precum și emergența unei înțelegeri a lucrurilor. Ca să folosesc termenii tăi, copilul este într-adevăr un ‘facilitator’ și un ‘potențator’, o prezență vie în adultul care am devenit. Un alt pasaj, din nou din Wordsworth (partea despre ‘copilărie’ din *Preludiul*), începe astfel: ‘*Fair seedtime had my soul, and I grew up*

Fostered alike by beauty and by fear.’ Sunt acele prime întâlniri care alimentează transformarea cuiva într-un poet, cred eu; simțite din plin, dar nu încă înțelese. Când sunt rememorate de adult, realmente sunt re-colectate din baza de date a

shape). 'Fostered' seems to be the key word here (as in *foster parent*). The poet can be said to have been adopted by the experiences and helped by them to grow. I hope this makes sense. I think it is saying very much the same as you; so in direct answer to your asking 'How much do you agree with this?' it looks as if we are indeed pretty much in agreement.

D.M.C.: *And as I used the word 'facilitator', I think that the child in you does a wonderful thing: the adult regains/saves for the comfort of his soul 'presences' (your word in the text) that the child shaped through his senses and the poet shapes through his words. The poet in you seems to let the child express himself whenever disappointment insinuates itself or whenever mortality forces you into acknowledging it. Do you see the child in you like this?*

J.M.: Yes, I do see the child like that, but he can also be playful

memoriei și re-trăite (și anume, sunt integrate într-un tot, sau 'corp', care va lua forma unui poem). 'Luat în grijă' par să fie cuvintele potrivite aici (ca în *copil luat în grijă*). Se poate spune despre poet că a fost luat în grijă de propriile-i experiențe de viață și ajutat să crească. Sper că mă înțelegi. Cred că spune foarte mult cam ce spui tu, și ca să-ți răspund direct la întrebare, se pare că suntem cât se poate de mult de aceeași părere.

D.M.C.: *Și pentru că am folosit cuvântul 'facilitator', cred că acest copil din domnia voastră face un lucru minunat: adultul recâștigă/salvează pentru confortul sufletului său 'prezențe' (cuvântul vă aparține) cărora copilul le-a dat un contur prin intermediul simțurilor sale, iar poetul le dă contur prin intermediul cuvintelor sale. Poetul pare să lase copilul să se exprime ori de câte ori se insinuează vreo dezamăgire sau ori de câte ori mortalitatea insistă să fie băgată în seamă. Așa vă vedeți copilul interior?*

J.M.: Da, așa văd copilul, dar el poate fi la fel de bine jucăuș și

and subversive. He is certainly there in the disappointments and confrontations with mortality (which intensify as one grows older), but those 'presences' can also insinuate (your word again) a lightness of being, a playfulness. Children are often told by adults, irritated by their behaviour, to 'grow up'. In other words, to behave, outwardly, 'like an adult'. Sometimes I think that it is one of the responsibilities of the poet not to confuse outward appearance/behaviour with the inner life. But that is perhaps to raise other issues with which we are not concerned here.

D.M.C.: *Going back to your words 'The child is father of the man [...]', a question comes to my mind: has the child in you been teaching you something or has he been more of a comforting 'presence'?*

J.M.: I don't think there's a simple answer to this question, but it may be implicit in some of what I have said so far; a continually enabling presence rather than a comforting one.'

subversiv. Cu siguranță este acolo în dezamăgirile legate de mortalitate sau în confruntările cu aceasta (care se intensifică odată cu înaintarea în vârstă), dar acele 'prezențe' pot deasemeni insinua (din nou cuvântul tău) o bucurie de a fi, o dispoziție spre joc. Adulții le spun adesea copiilor, iritați fiind de comportamentul lor, 'maturizează-te'. Altfel spus să se poarte, în aparență, 'ca un adult'. Uneori cred că este una dintre responsabilitățile poetului să nu confunde aparența / comportamentul aparent cu trăirea interioară. Dar acest aspect ar deschide o altă discuție diferită de aceasta.

D.M.C. *Întorcându-mă la cuvintele domniei voastre: 'The child is father of the man [...]', o întrebare îmi vine în minte: vă învață copilul interior ceva anume sau este mai degrabă o 'prezență' care vă alină?*

J.M.: Nu cred că există un răspuns simplu la această întrebare, dar ar putea decurge implicit din ceea ce am spus până acum ; o prezență permanent motivantă, decât una care

Comforting suggests to me a kind of maternal consolation, a wiping-away of tears, while *teaching* sounds rather too instructive. Some way between the two perhaps ? Let's just stick with the notion of *'presence'* as a travelling companion.

D.M.C.: *In your poem 'The War', I find another very productive role of the child in you: he awakens and nurtures the ludic part of you; teaching to young pupils is playing with an educational purpose; playing jazz is playing with notes, rhythms, moods to experience another way of expression and communication; writing poetry can be playing with words (apparently) in order to actually find or reveal the hidden meaning of them. What I find in this poem is the purpose for which an adult in your world invites a child to play ('You try', 'We used to bet/on who could make it longest'); this is how the adult can cope with grief. 'You never met him' is like the promise of a story never to be told but yet for the adult reader to speculate on ('speculate on...' a dear task to children and accessible to adults to equate it with some heard off/already lived experiences).*

să mă aline. *'Alinarea'* îmi sugerează un tip de consolare maternă, o ștergere de lacrimi de pe obraz, în timp ce *'a învăța'* îmi sună cam prea instructiv. Poate, însă, undeva între acestea două? Hai să păstrăm noțiunea de *'prezență'* în chip de partener de drum.

D.M.C.: *În poezia 'Războiul' ('The War'), descopăr un alt rol foarte productiv al copilului interior: el trezește la viață și hrănește dimensiunea ludică a persoanei dumneavoastră; a predă elevilor presupune a vă juca cu ei în scop educativ; a interpreta jazz presupune a vă juca cu notele, ritmurile, stările, cu scopul de a experimenta noi modalități de exprimare și comunicare; a scrie poezie poate presupune a vă juca cu vorbele (în aparență), cu scopul de a găsi de fapt sau a scoate la iveală înțelesul ascuns din ele. Ceea ce găsesc în această poezie este motivul pentru care un adult din lumea domniei voastre invită un copil la joacă ('You try', 'We used to bet/on who could make it longest'); acesta este modul în care adultul face față suferinței. 'You never met him' sună asemeni unei promisiuni de poveste ce nu va fi spusă vreodată, dar în contul*

The aunt teaches the child how to chew gum playing with gum; thus she initiates a game with some sort of educational purpose (for the child), but she also initiates a grief-relief game. The child enjoys it, it's like an initiation for him; the adult 'regroups' emotionally ('Everyone was happy, almost')-- the child records the happiness around him ('everyone was happy'), the adult records, mentally, the emotional scar ('almost') as you, the adult, had learnt the story hidden in 'You never met him' by the time the poet put it all in words. Does this make sense to you?

J.M.: I'm glad you like 'The War'. In recent years it seems to have become one of my more popular poems, and your analysis of what it describes does indeed make sense to me, explaining very clearly what takes place between the narrator and the aunt, and how the poem itself negotiates between the

căreia cititorul adult poate specula ('speculați pe baza....' este o 'sarcină de lucru' îndrăgită de copii și accesibilă adulților, permițându-le acestora din urmă să o exchivaleze cu vreo altă experiență de care au auzit sau pe care au trait-o deja). Mătușa îl învață pe copil cum să mestece gumă, jucându-se cu guma; astfel ea inițiază un joc, unul cu scop educațional, într-un fel (pentru copil), dar și un joc de eliberare a suferinței. Copilul se bucură de joc, este asemeni unei inițieri pentru el; adultul se 'regrupează' emoțional ('Everyone was happy, almost') – copilul înregistrează fericirea din jurul lui ('everyone was happy')- , adultul înregistrează, mental, cicatricea emoțională ('almost'), dat fiind faptul că poetul, adult, de-acum, a aflat între timp povestea ascunsă dincolo de cuvintele 'You never met him'. Au sens pentru dumneavoastră toate acestea?

J.M.: Mă bucur că-ți place 'Războiul' ('The War'). În ultimii ani se pare că a devenit unul dintre poemele mele ceva mai cunoscute, iar analiza pe care o faci chiar are sens pentru mine, explicând foarte clar ceea ce se întâmplă între narator și mătușă, precum și modul în care poemul însuși negociază

experience of the child and the understanding of the adult. I'm pleased, too, that you pick up on 'almost'. Its placing at the end of the line after the slight pause insisted upon by a comma, gives it stress and emphasis, and (I hope) provokes just the kind of attention you have given it. So when you ask if what you have said makes sense to me, I can only reply Yes and Thank You!

între experiența copilului și înțelegerea adultului. Mă bucur, de asemeni, că vorbești și de "almost". Prin plasarea cuvântului la finalul versului, după pauza scurtă asupra căreia insist printr-o virgulă, acesta capătă accent și emfază, și (sper eu) provoacă anume acel tip de atenție pe care tu însăși i-ai acordat-o. Astfel că atunci când mă întrebi dacă are sens pentru mine, nu pot decât să-ți răspund Da și Mulțumesc !

Daniela Călinescu

John Mole's Poems of Light

Translating John Mole's poems has been a wonderful and privileged journey through light. I have been working specifically on rendering multiple metamorphoses of light as depicted by John Mole in his poetry, and I have been preoccupied to transfer as accurately as possible the images he has created, as the latter are rare pieces one may encounter in contemporary poetry. This volume, entitled *The Memory of Gardens*, after one of the poems included in it, is an art gallery, in which the reader can find exhibits that outpour light in silence. The volume looks like a collection of paintings in words that would easily fit under the heading: *The Metamorphoses of Light*.

John Mole is a keen observer of the profane and the ordinary light, with a great potential to transfigure itself into a sacred one. Light in his poetry seems meant to immortalize, to

Traducerea poeziilor lui John Mole s-a dovedit un minunat și privilegiat periplu prin lumină. M-a preocupat în mod deosebit redarea multiplelor metamorfoze ale luminii așa cum John Mole le-a ilustrat în poezia sa, și am căutat să transfer prin traducere, cât mai fidel posibil, imaginile create, pe că acestea sunt exemplare rare în poezia contemporană. Acest volum, intitulat *Memoria Grădinilor*, după una din poeziile incluse, este o galerie de artă, în care cititorul poate găsi expodate care silențios revarsă lumină. Volumul arată ca o colecție de tablouri în cuvinte care lesne s-ar putea încadra sub titlul: *Metamorfozele Luminii*.

John Mole este un fin observator al luminii profane și obișnuite, care are un potențial apreciabil de a se revela drept lumină sacră. Lumina din poeziile sale pare menită

frame bits of experienced and cherished life. The poet engages a fight with his own mortality, with the help of descriptive words that trap inside them drops, or pulses, or promises of light, which 'cry out' loud transcendence. The space he depicts is a domestic one, with a great potential to prove rich in exquisite glimpses of immanence. The backyard gardens become the gardens of Eden that we '*were born in to leave*' - to use John Mole's words - , or the gardens that have no need to become anything else; they actually are hidden 'paradise gardens' here on earth, gardens that open to those capable to 'see'.

Love is one poem in which the feeling appears as nourished by a preoccupied, alert, and caring couple that attempts to fight mortality through the power of their gaze. Love gets transfigured and grants the two demiurgic powers: '*Gently between our joined hands/ It pulses, becomes the light/ Of our gaze across a landscape [...]*.' This is rather a profane light, which

să immortalizeze, să înrămeze frânturi de viață, trăită și împărtășită. Poetul inițiază o luptă cu propria-i mortalitate, prin intermediul cuvintelor descriptive, care păstrează captive în ele picături, impulsuri sau promisiuni de lumină, prin care transcendența 'strigă din răspuțeri'. Spațiul pe care îl evocă este unul domestic, dar cu un potențial considerabil de a se dovedi bogat în fărâme desăvârșite de imanență. Grădinile din spatele casei devin grădinile edenice, în care ne-'am născut ca să le părăsim' - ca să folosesc cuvintele lui John Mole - , sau grădinile care nu trebuie să devină orice altceva; ele însele sînt realmente grădini paradisiace ascunse, aici pe pămînt, grădini care se 'deschid' celor capabili 'să vadă'.

Iubire este un poem în care sentimentul apare așa cum e nutrit într-un cuplu preocupat, precaut și afectuos, care ia inițiativa de a lupta cu mortalitatea prin puterea luminii din privirea lor. Iubirea se transfigurează și conferă celor doi puteri demiurgice: '*Plăpînd, între-ale noastre mâini împreunate/Pulsează, devine lumina/Pe care privirea noastră o-*

turns into a sacred and a redeeming or redemptive one, thanks to its descending from love; as such, this light is a promise of regeneration. The couple works tacitly, aware of their mission; they act instinctively, without negotiating or planning ahead; they know that love has huge potential to regenerate from its own ashes, and feed the creative potential of the couple.

In *The Mountain*, we witness another sort of light: '*as a plumed light/Brushed across his face/ without reflection*'. This beaming feathery presence is associated with that of a mountain, the 'secret holder' of the origin of air - as John Mole sees it - that enables one access to knowledge by opening its wings; we notice an 'awakening' of the mountain and a promise of knowledge to be accessed. The inquisitive mind that addresses the mountain in hope for some sort of ascent does get a response, but in '*exemplary silence*'. This time, like some sort of good omen, light prefigures the promise of tapping into hidden

aruncă peste priveliște'. Aceasta este mai curînd o lumină profană, care devine sacră, izbăvitoare sau mîntuitoare, grație faptului că descinde din iubire; ca atare, această lumină este o promisiune de regenerare. Cuplul își vede tacit de treabă, conștient de misiunea sa; cei doi acționează instinctiv, fără să negocieze sau să planifice ceva în prealabil; ei știu că iubirea are un potențial remarcabil de a se regenera din propria-i cenușă și de a alimenta potențialul creativ al cuplului.

În *Muntele*, suntem martorii unui alt tip de lumină: '*o lumină înaripată/Îi șterse chipul/Fără a se lămuri*'. Această înaripată prezență nimbată se asociază cu cea a unui munte, păstrător ascuns al 'originii aerului' - cum îl vede John Mole -, munte care înlesnește accesul la cunoaștere prin deschiderea aripilor; remarcăm o 'trezire' a muntelui și conturarea unei promisiuni de accesare a cunoașterii. Mintea iscoditoare care se adresează muntelui cu speranța de a i se permite vreo ascensiune, de orice natură ar fi ea, primește într-adevăr un răspuns, însă într-o '*tăcere*

truths or answers. Thus whereas in *Love* we saw a demiurgic light, this time we perceive something of a more ascetic, cold, impersonal, and yet illuminating one.

In *Wings*, the angels make you think of auras, of luminescent presences. The 'sudden restlessness' and the 'buoyant shoulders' add dynamism and dramatism to the visual, prefiguring and fueling the uplift aimed at journeying through the liberating 'brightness of the air'. In this poem, the wings pertain both to the profane and to the sacred, being the link between the two, yet remaining wings that ordinary human beings may grow. I would rather see the wings in *The Mountain* though as pertaining to the 'ascetic'.

In *To his Love, Sleeping*, we see how sleep facilitates another type of existence; sleep opens two dimensions that the poet has to decide on which to choose. There is a reference to the mortals' dimension: 'the light of your eyes', which stands for

exemplară'. De această dată, ca un semn de bun augur, lumina prefigurează promisiunea de a accesa adevăruri sau răspunsuri ascunse. Astfel în timp ce în *Iubire* vedeam o lumină demiurgică, de data asta percepem ceva mai apropiat de una ascetică, rece, impersonală, însă revelatoare.

În *Aripi*, îngerii te duc cu gândul la aure, la prezențe luminescente. Vizualul câștigă în dinamism și dramatism prin 'zbucium neașteptat' și 'umeri avântați'; sînt imagini ce prefigurează și hrănesc înălțarea într-o călătorie prin eliberatoarea 'strălucire a văzduhului'. În această poezie, aripile țin atât de profan, cât și de sacru, fiind legătura dintre cele două dimensiuni, rămînînd totuși aripi ce pot crește oricărei ființe umane. Aripile din *Muntele*, însă, mai curînd le-aș vedea ca aparținînd 'asceticului'.

În *Iubirii sale, dormind*, vedem cum somnul facilitează un alt tip de ființare; somnul deschide două dimensiuni asupra cărora poetul trebuie să decidă pe care s-o aleagă. Există o trimitere către dimensiunea

the seductive, the profane, the inspirational, and the uplifting. 'That secretive glow/behind shut lids' is a reference to the promise of an exquisite, divine, unattainable realm. This glow, though tempting, is less precise; it is a glow of another dimension, accessible through sleep. The light from this dimension is a domestic and profane one. The glow is sacred, yet the poet is privileged: he can perceive it while contemplating his beloved. The poet has access to the glow of this other dimension through the sleep of his companion; thus the couple seems to be the secret formula that would help the artist access the veiled or the 'hidden'.

In *Happiness*, a cascade-of-light-poem, there is light in the whiteness of a sheet of paper; there is light in 'white is the promise of a subject matter' - which would render it an inspirational light - ; there is also light in the sheets pegged on a line; there is light in 'a cool bright acreage of summer evening'; there is light in the 'shutters' brilliant white'. All this whiteness is

muritorilor: 'lumina ochilor tăi', care desemnează seducția, profanul, inspirația și elevația spirituală. 'Cea strălucire tainică/de dincolo de pleoape trase' trimite la promisiunea unui tărâm inaccesibil, divin, sublim. Această strălucire, deși tentantă, se sustrage unei reprezentări precise; este o strălucire aparținând unei alte dimensiuni, accesibile prin somn. Lumina din această dimensiune este una domestică și profană. Strălucirea este sacră, dar poetul este privilegiat: el o poate percepe în timp ce-și contemplează iubita. Poetul accede luminescența acestei alte dimensiuni prin intermediul somnului partenerei sale; cuplul pare astfel a fi formula secretă care i-ar permite artistului să acceseze ascunsul.

În *Fericire*, un poem-cascadă-de-lumină, găsim lumină în albul colii de hârtie; găsim lumină și în 'Albul este promisiunea unui subiect bun', ceea ce o prezintă drept lumină-inspirație; găsim lumină și în cearșafurile întinse pe funie; găsim lumină și într-'o-ntindere luminoasă, răcoritoare de seară de vară'; găsim lumină și în 'albul brilliant al

of a domestic yet incandescent light, one for the privileged. Where there is light, a couple joins: *'sleep and love will never have gone better'*; harmony, candor and love flourish under an effusion of light. What is more, the poet enthusiastically and dynamically enjoys being one of the protagonists.

In *The Memory of Gardens*, light is *the belle of the ball*. There are different perspectives, different screens projected by light as filtered through water, surfaces or glass panes. There is a gyroscopic unfolding of shapes that light can take on in John Mole's poems; for instance, this wonderful image in *'The window frames/Reciprocally white, their/Lucent-beaded latticing/A jeweled absence, yours/And mine [...]'*. The **'frame'** is one motif that John Mole uses quite often to immortalize portraits, in this case, that of the couple. The image gives the reader the feeling that the poet engenders material representations of the two protagonists where they actually are not. The frailty of the tiny drops of water that draw shapes of the two on the surface of the windowpanes is actually the frailty of human existence, all

jaluzelelor'. Tot acest alb este al unei lumini domestice, însă incandescente, menită celor privilegiați. Iar acolo unde e lumină, un cuplu se arată: *'somn și iubire nicicând nu s-au potrivit mai bine'*; armonia, candoarea și iubirea sunt în floare sub o revărsare de lumină. În plus, poetul însuși devine protagonist, participând entuziast și dinamic.

În *Memoria grădinilor*, lumina este frumoasa balului. Perspective diferite, ecrane diferite sunt proiectate de lumina filtrată prin apă, geamuri sau alte suprafețe. Există o desfășurare giroscopică de forme pe care lumina le poate lua în poezia lui John Mole; de exemplu, această imagine minunată din versurile: *'Ramele ferestrelor/Reciproc albe, descriu/Pânză, numai broboane translucide/O absență de giuvaeruri plină, a ta/Și-a mea [...]'*. Motivul *'ramei'* este destul de des folosit de John Mole, pentru a immortaliza portrete al cuplului în acest caz. Imaginea dă cititorului sentimentul că poetul generează reprezentări materiale ale celor doi protagoniști acolo unde de fapt nu există. Fragilitatea picăturilor de apă care configurează pe

sparkling and precious in appearance, yet so vulnerable in essence.

In *Serenade*, we experience the light of a torrid day: there is a 'dial ablaze', in remembrance of the mortals' time passing and time being measured. This image of it strikes us visually from the very opening of the poem, the mortality of human nature being pinpointed. The 'sun-spot', the 'points of light/[which] Play leap-frog dazzle in a water-bowl' are again a gyroscopic display of lights. Light is also made present by the very mentioning of the opposites: 'On lease from shade and shadow'. The poem is a celebration of life under the reign of light, and of escape from the realm of shadows. But there is not just love and light; this time the sound joins in; the poet is not just contemplating, he is fully enjoying it, through laughter.

In *The Loss*, the mood changes dramatically, yet there is

suprafața geamurilor siluetele celor doi este de fapt o trimitere la fragilitatea existenței umane - o existență în aparență cât se poate de strălucitoare și prețioasă, dar atât de vulnerabilă în esență.

În *Serenadă*, experimentăm lumina unei zile toride; găsim un cadran solar care 'scânteiază', ce ne aduce aminte de timpul trecător și măsurabil al muritorilor. Imaginea ne surprinde vizual chiar de la începutul poemului, tema naturii muritoare a ființei umane fiind marcată. Descoperim din nou o etalare giroscopică de lumini: 'un petec de lumină', 'toate scânteiele din soare/Te orbesc săltând într-un vas cu apă'. Lumina este prezentă și prin însăși menționarea elementelor antonimice: 'Fără de umbră și penumbră'. Poemul este o celebrare a vieții sub imperiul luminii și al evadării din tărâmul umbrelor. Însă nu doar iubire și lumină găsim în poezie; de această dată și auditivul își face loc: poetul nu doar contemplă, ci se bucură pe deplin, râzând.

În *Pierdere*, starea de spirit se schimbă dramatic,

some sort of incandescent light associated with heartache in '*a bright ring of distress*'. In *The Quilt*, the immaterial becomes tangible as in '*The light was caught in it*'. In *Not too Late*, an intimate sort of light, of lanterns, signals a discrete and hidden place that tempts the poet out of domesticity, only to subsequently rediscover in *Berries* the warm light of sunrise, when nature looks its best, all covered in dew.

Not Snow, the poem that closes this volume, comes as a celebration of light and its potential for augmenting specks of sacredness hidden beyond ordinariness. Have we ever seen snow as '*a white breast feather*', or a winter garden as '*blazoned with light*'? Maybe we haven't, but now we do. We have all experienced the thrill of stepping across fresh snow; have we thought of it as stepping across a 'promised land'? Now we do; with John Mole's help, we can 'see'. There is magic and sublime in the mundane; snow is like a filter that makes you see beyond the profane. Snow redefines space and perception: an ordinary

însă durerii sufletesti și trupești îi descoperim asociată un fel de lumină incandescentă, în '*un cerc incandescent de neputință*'. În *Cuvertura*, imaterialul devine tangibil, ca în '*s-a prins lumina-n ea*'. În *Nu-i prea târziu*, o lumină intimă, asociată felinelor, semnaleză un spațiu distinct și ascuns privirii, care momește poetul dincolo de spațiul domestic, ca apoi să regăsim în *Berries* lumina caldă a răsăritului, când natura, acoperită de rouă, se arată în toată splendoarea ei.

Nu zăpadă, poemul care încheie acest volum, vine ca o celebrare a luminii și a potențialului ei de a amplifica fărâme de sacralitate ascunse dincolo de realitatea comună. Am asemănat noi vreodată zăpada cu '*o pană albă de pe pântec*', sau ne-am gândit vreodată că grădina iarna capătă rang de noblete datorită luminii pe care o reflectă? Poate că nu, dar acum putem. Cu toții am trăit fiorul deosebit de a călca pe zăpada proaspăt așternută; ne-am închipuit vreodată că pășim pe '*tărâmul făgăduit*'? Acum o facem; cu ajutorul poetului John Mole, acum putem '*vedea*'. Există și

garden acquires higher status, if not retrieving its primordial status; it becomes *the* garden.

John Mole's poems of light are enchanting: so simple and ordinary words, emotions, protagonists, and décor; yet his aesthetic of light brings to the surface the sublime in the mundane, the splendor and the meaningfulness, which the intellectualism and the deceitfulness of our times neglect to set store by.

magie și sublim în lumesc; zăpada ființează asemeni unui filtru care ne face să vedem dincolo de profan. Zăpada redefinesc spațiu și percepție: o grădină obișnuită dobândește statut superior, dacă nu cumva își recâștigă statutul primordial; redevine grădina inițială.

Poeziile luminii ale lui John Mole sunt încântătoare: cuvintele, emoțiile, protagoniștii și decorul sunt atât de simple și comune; însă estetica luminii proprie lui John Mole scoate la suprafață sublimul din existența comună, splendoarea și semnificativul, pe care intelectualismul și falsitatea timpurilor noastre omit să-o prețuiască.

